

Skatteregler ved crowdfunding

Problemstilling

Crowdfunding eller folkefinansiering er en ny finansieringsform hvor hovedsakelig enkeltpersoner går sammen om å støtte et prosjekt, ved hjelp av enten penger eller andre ressurser. Det kan være enkeltmennesker eller organisasjoner som har tatt initiativ til prosjektet eller aksjonen, og oftest bruker de internett som kanal for å finne sympatisører som vil støtte seg¹.

Man kan søke støtte til mange forskjellige saker gjennom folkefinansiering, som for eksempel katastrofehjelp ved flom og jordskjelv, finansiering av artister og kunstnere, politiske kampanjer, turer for det lokale skolekorpset, oppstart av små bedrifter og produksjon av gratis software².

Spørsmålet er om inntekter fra crowdfunding er skattepliktig inntekt for mottaker og om slik støtte har skattemessig virkning for giver.

Etter vår oppfatning er crowdfunding en finansieringsmetode som erstatter eller supplerer tradisjonelle finansieringsmetoder som innsamlingsaksjoner, lotterier, sponing mv.

Skattemessige virkninger for mottaker

For å vurdere om inntekten er skattepliktig for mottaker, er det ikke finansieringsmåten som er avgjørende, men hva som er formålet med finansieringen.

Det følger av skatteloven § 5-1 at enhver inntekt vunnet ved arbeid eller virksomhet er skattepliktig. I det ligger det et krav om sammenheng mellom den ervervede fordelten på den ene siden og det utførte arbeidet eller virksomheten på den andre siden. Det må derfor avgjøres om aktiviteten som finansieres er del av virksomhet, om det er skattefri hobby eller om mottakeren er en skattefri institusjon eller organisasjon etter skatteloven § 2-32.

Vilkåret for å anse en inntektsgivende aktivitet som virksomhet er utviklet gjennom retts- og ligningspraksis, og kan oppsummeres i fire kriterier. Det skal vurderes om aktiviteten er egnet til å gi overskudd over tid, om den er av et visst omfang og en viss varighet og om den drevet for eiers regning og risiko. Alle kriteriene har betydning for å avgrense virksomhetsbegrepet mot alternative aktiviteter som grovt kan deles inn i lønnet arbeid, passiv kapitalforvaltning og hobbyaktiviteter.

Det må foretas en konkret vurdering av om vilkårene er oppfylt i det enkelte tilfellet. For veiledning om grensen mellom skattepliktig virksomhet og skattefri hobby, finner du veiledere og uttalelser på skatteetaten.no³. Dersom vilkårene for at det foreligger virksomhet er oppfylt, vil inntekten være skattepliktig for mottaker etter skatteloven § 5-1 jamfør § 5-30.

---

¹ Wikipedia

² Ic

³ Se for eksempel:

<http://www.skatteetaten.no/no/Bedrift-og-organisasjon/Starte-bedrift/Jeg-vil-i-gang/Hobby-eller-naring/>
<http://www.skatteetaten.no/no/Radgiver/Rettskilder/Uttalelser/Prinsipputtalelser/Vurderingsperioden-for-kunstnerisk-virksomhet/>

Visse institusjoner og organisasjoner er fritatt for skatteplikt etter skatteloven § 2-32. Vilkåret etter første ledd, er et at innretningen ikke har erverv til formål. For eksempel vil innsamling til en institusjon som ikke har erverv til formål, være skattefri inntekt for mottaker når de innsamlede midlene er til det ikke ervervsmessige formålet. Driver en skattefri institusjon også skattepliktig økonomisk virksomhet, vil innsamlede midler til dette formålet inngå i den skattepliktige inntekten. Institusjoner som fremmer humanitære og kulturelle interesser, fritidsinteresser som sport, idrett og friluftsliv vil kunne komme inn under skattefritaket. For eksempel kan støtte til katastrofehjelp og turer for det lokale skolekorpset, være omfattet av skattefriheten etter § 2-32, men også i disse tilfellene må det foretas en konkret vurdering.

Fysiske personer kommer ikke inn under skattefritaket i skatteloven § 2-32. Gave eller støtte til artister vil derfor ikke kunne komme inn under skattefritaket. Hvis mottaker driver skattepliktig artist- eller annen kunstnerisk virksomhet, vil gaven/støtten være skattepliktig virksomhetsinntekt.

Enkelte gaver er unntatt fra skatteplikt etter skatteloven § 5-50 tredje ledd. Også i disse tilfellene er det spørsmål om det er en så nær sammenheng mellom aktiviteten som er utført og den fordel som er oppnådd, at det er naturlig å se fordel som vunnet ved arbeid eller virksomhet. Kravet til tilknytning er behandlet i flere høyesterettsdommer om kunstnerpriser, se f. eks. Hagerupdommen⁴. Det kan utledes av disse dommene at aktiviteten må ha gitt foranledning til ervervet av fordel, og at det for skattyteren i en viss utstrekning må ha vært påregnelig at aktiviteten kunne lede til erverv av en slik fordel. Ved grensedragningen vil det blant annet være et sentralt moment om forholdet mellom partene tilsier at det er naturlig at de gir hverandre gaver.

I tilfeller hvor det forhåndsbetales for en vare eller tjenester, vil kravet til tilknytning til skattepliktig virksomhet etter vår vurdering være tilstede. Det vil også i utgangspunkt gjelde når kjøperen betaler overpris for ytelsene. Slike inntekter vil være skattepliktige.

Skattemessige virkninger for giver

Giver kan ha fradragsrett etter skatteloven § 6-1 for støtten dersom støtten anses pådratt for å erverve, vedlikeholde eller sikre givers skattepliktige inntekt. Det er et vilkår at det er tilstrekkelig tilknytning mellom støtten/kostnaden og sikring av skattepliktig inntekt. Det følger blant annet av Skagendommen⁵ at motytelser som består i positiv omdømmeeffekt ikke gir tilstrekkelig tilknytning mellom kostnaden og sikring av skattepliktig inntekt. Du kan lese mer om sosiosponsing på skatteetaten.no⁶.

Det er fradragsrett for pengegaver til visse organisasjoner etter skatteloven § 6-50. Beløpsgrensene er fra minst 500 kroner til 12.000 kroner. Det er en forutsetning at mottakerorganisasjonen oppfyller vilkårene i § 6-50.

Skattedirektoratet har videre lagt til grunn at i de tilfellene hvor kostnadene har en nær og håndgripelig tilknytning til inntektservervet, vil det også være nærliggende å behandle den som omsetning av avgiftspliktige tjenester etter merverdiavgiftsloven⁷.

---

⁴ Rt 1958 s. 583

⁵ Rt 2012 s.744

⁶ <http://www.skatteetaten.no/no/Radgiver/Rettskilder/Uttalelser/Prinsipputtalelser/Skatte--og-avgiftsmessige-forhold-ved-sponsing-av-veldedige-organisasjoner---sosiosponsing/>

⁷ Kommentar til Skagendommen på www.skatteetaten.no